

ÍBÚÐARMÁL OG LEIGUMÁL

Tað munar ov lítið, at tað nú verður at kalla skattafrítt at leiga út, og at Bústaðir, og aðrar privata fyrirkur, byggja fleiri íbúðir, heldur Andrass Holm Arge, formaður í leigunevndini

Noyðast at góðtaka at búgva í brunafellum

BÚSTAÐARNEYÐ Bústaðarneyðin er so stór, at fólk noyðast at góðtaka at búgva í íbúðum, sum ikki eru egnaðar hjá fólki at búgva í

Áki Bertholdsen

– Tað er ofta fyri, at fólk noyðast at góðtaka at búgva í íbúðum og kømr-um, sum ikki lúka brunakrøvini.

Tað sigur Andrass Holm Arge, formaður í leigunevndini.

Seinastu tíðina hevur nógv verið frammi um, hvussu stór íbúðarneyðin er kring landið, tó at tað er í Havn, at neyðin er størst.

Tað merkir, at fólk kunnu ikki loyva sær at vera kræsin í royndun-um at fáa tak yvir høvdið, tí tey noyðast at góðtaka tað, sum er til taks, sama, hvussu standurin er.

Og er tað nakar, sum hevur fingur-in á pulsini í so máta, er tað leigunevndin, og formaðurin er eisini skjótur at ásanna, at fólk verða noydd at búgva í íbúðum og kømrum, sum í roynd og veru ikki er forsvar-ligar at búgva í.

Hann sigur, at tað er ikki sjáldsamt at síggja kømur og íbúðir, har brunatrygðin ikki er í lagi. Ein vanligur trupulleiki í hesum sambandi, er, at rýmingarvegirnir eru ikki nøktandi og at ongir roykvarnarar eru.

Men talan kann eisini vera, at tað lekur, og at kømur í íbúðir eru so illa fongd við soppi og fukti, at tað av røttum ikki er búgvandi í teimum.

Hann sigur, at tey í Leigunevndini síggja hesi viðurskiptini, tá ið ósemja tekur seg upp ímillum leigara og útleigara, og leigunevndin í hesum sambandi fer á staðið at kanna íbúð-irnar.

– Tá ið vit koma fram á slíkar íbúðir, gera altíð vart við tað hjá

kommununum, sum hevur byggi-valdið, og sum er eftirlitsmyndug-leikin á økinum, tí vit kunnu ikki hava tað sitandi á okkum, at vit ikki høvdu gjørt vart við tað, skuldi tað vanlukkuliga hent, at fólk liggja inni-brend, tí brunatrygðin ikki var eftir forskriftunum.

Hann sigur, at Leigunevndin kann áleggja útleigara at gera ávísar ábøt-ur, men møguleikarnar at revsa út-leigarar, sum ikki gera eftir boðunum,

Tað fer at bota um ringastu íbúðar-neyðina

eru so smáir, at tað er ikki nakað, sum fær útleigaran at leggja seg flat-an í luftini fyri at ganga leigunevndini á mæti.

Skuldi verið eitt krav

Nýliga er leigulógin broytt, soleiðis at kommunar kunnu skráseta leigu-íbúðir, og at gera ein lista yvir íbúðir, sum kunnu góðkennast til bústaðar-endamál.

Andrass Holm Arge heldur, at tað er eitt framstig, men hann leggur

kortini afturat, at Leigunevndin vildi, at tað skuldi vera eitt krav til kommunurnar at gera ein lista yvir góðkendar íbúðir.

Hann heldur, at eitt úrslit av tí kundi verið at stóðið á íbúðum hækkaði, sum heild, men so vítt hann veit, hevur eingin kommuna gjørt ein slíkan lista, heldur ikki Tórshavnar Kommuna, sum hevur nógv ta størstu umsitingina av øll-um kommunum.

– Tað kundi annars verið ein stór-ur fyrimunur, bæði hjá leigara og hjá útleigara, tí so vistu allir partar, at talan er um ein góðkendan bústað, tey leiga.

Men ein trupulleiki er, at hóast ein slíkur listi við góðkendum íbúð-um, hevði lyft stóðið á íbúðunum, hevði tað eisini avmarkað úrvalið og hann heldur, at nettupp tað kann vera ein orsök til at tað ikki er sett fram sum eitt krav.

Í øðrum londum eru reglur fyri, hvussu nógv íbúðir kunnu kosta at leiga og har verður prísurin settur eftir, hvørjum standi, íbúðin er í. Men í Føroyum eru ongar slíkar regl-ur og tá ið neyðin er stór, er prísurin eisini har eftir, eisini hóast talan er um so íbúðir, sum eru í so vánaligum íbúðum, sum í roynd og veru ikki eru egnaðar at búgva í.

– Leiguprísurin er fullkomiliga latin upp í hendurnar á marknaðar-kreftunum, sigur Andrass Holm Arge

Tað fer uttan íva at hjálpa

BÚSTAÐARNEYÐ At tað nú verður at kalla skattafrítt at leiga út til bústaðir, fer at bota um støduna, heldur formaðurin í leigunevndini

Áki Bertholdsen

Fyri at bota um bústaðarneyðina, fer Kristina Háfoss, landsstýriskvinna í fíggjarmálum, í næstum at leggja uppskot fyri Løgtingið við tí endamáli at eggja fólki til at leiga kømur, íbúðir, ella tóm hús, út.

Tað uppskotið ber í sær, at fólk skulu kunna leiga út fyri 150.000 krónur um árið, uttan at rinda eina krónu í skatti av tí.

Her er talan um kømur, íbúðir, ella tóm hús, sum fólk eiga, og sum landsstýrið nú roynir at eggja fólki at leiga út fyri at bota um bústaðarneyðina. Men treytin er at talan er um at leiga til bústað og at leigu-málið er minst trýggjar mánaðir. Tað vil siga, at stuttíðarleiga til ferðafólk á Air-bnb, ella aðraðstaðni frá, verður ikki skattafrítt.

Í lötuni er skattafría markið 50.000 krónur, men nú verður tað sostatt trýfaldað.

Fleiri íbúðir

Andrass Holm Arge, formaður í leigunevndini, væntar, at úrslitið av hesum verður, at fleiri bústaðir vera til taks á bústaðarmarknaðinum. Hann heldur, at úrslitið av eini slíkari lóg kann eisini vera, at fólk koma til ta niðurstøðu, at tað loysir seg betur at leiga út til bústað, heldur enn til ferðafólk, tí tey skulu rinda fullan skatt av tí, sum verður leigað út til ferðafólk.

Hann sigur, at tað fer somuleiðis at bota um støduna, at Bústaðir, og privatar fyrirkur, byggja fleiri íbúðir.

– Tað fer at bota um ringastu íbúðarneyðina og tess fleiri bústaðir vit fáa, tess betri standi verða teir í, sum heild, leggur hann afturat.

Men hann heldur samstundis, at vit eru so niðurundirkomín av av bústaðartroti, at tað fer ikki av álvara at bota um støduna, fyrr enn eisini kommunurnar fáa heimild at byggja íbúðir og eisini fara at byggja íbúðir í størri tali.

Annars heldur Andrass Holm Arge, at tað er ein vansi, at eingi hagtøl eru fyri, hvussu stór íbúðarneyðin í roynd og veru er.

– Tað einasta vit kunnu staðfesta, er, at neyðin er stór og at nógvur íbúðir og kømur, sum verða leigað út, eru í vánalig-um standi, sigur hann.